

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

10 februarie

2012

Anul XI

nr. 5 (408)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Vladimir LAVRIC,
Seniorul științei juridice
românești – octagenar

pag. 3

Combaterea corupției și
reforma structurilor de forță ne
îndepărtează de mult
așteptata Europă fără bariere

pag. 4

Republica Moldova –
un partener comercial
important pentru
Ucraina

pag. 5

A avut loc ședința Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană

Dirk Schuebel:
Liberalizarea
regimului de vize nu
presupune nici
șederile de lungă
durată și nici
angajarea

Prim-ministrul Vlad Filat a prezidat, recent, ședința Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană, a relatat Direcția comunicare și relații cu presa de la Guvern.

La ședință au participat membrii Cabinetului de Miniștri și conducători ai altor autorități publice centrale.

Principalele subiecte discutate de membrii comisiei au ținut de stadiul actual al dialogului Republica Moldova - Uniunea Europeană privind liberalizarea regimului de vize și pregătirile de lansare a negocierilor cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător RM-UE.

Vicepremierul Iurie Leancă, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, a informat asistența despre ultimele evoluții în dialogul moldo-comunitar, precizînd că țara noastră a fost evaluată pozitiv la ultima reuniune RM-UE.

Funcționarii europeni au constatat progresul bun al autorităților moldovenești la mai multe capitole, printre care managementul frontierei, domeniul serviciilor publice și implementarea standardelor europene în mai multe sectoare. Comisia Europeană pregătește, de asemenea, un studiu de impact al implementării Planului de Acțiuni RM-UE, care va fi publicat în luna martie și care va permite implementarea fazei a II-a a documentului.

În context, Iurie Leancă a precizat că Programul național de implementare a fazei II a Planului de Acțiuni RM-UE în domeniul liberalizării regimului de vize prevede acțiuni suplimentare în domeniul managementului integrat al frontierei, combaterii corupției și crimei organizate, cooperarea cu EUROPOL și altele.

Vicepremierul a precizat că, la 27 februarie, la Chișinău, va avea loc o vizită a Delegației Comisiei Europene, în frunte cu directorul Departamentului pentru Afaceri Interne al Comisiei Europene, în

cadru careia vor avea loc discuții asupra procesului de liberalizare a regimului de vize.

Totodată, Iurie Leancă a atenționat asupra urgentării pachetului de legi privind liberalizarea regimului de vize aflat pentru aprobare în Parlament. Proiectele de legi înaintate de către Guvern vizează activitatea mai multor organe de drept și racordarea legislației naționale la acquis-ul comunitar.

În această ordine de idei, prim-ministrul a cerut de la Ministerul Justiției efectuarea unei analize detaliate a proiectelor de legi aflate pentru aprobare în Parlament și a atenționat asupra calității actelor legislative.

Vicepremierul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, a comunicat că în ceea ce privește implementarea Planului de Ac-

țiuni RM-UE au fost prezentate patru rapoarte și unul intermediar. Valeriu Lazăr a specificat că, în cadrul ședinței din 31 ianuarie anul curent, a fost stabilită agenda și echipa de negociatori pe marginea Zonei de Liber Schimb.

Vicepremierul a mai spus că, la 19-23 martie a.c., la Chișinău, va avea loc o primă rundă de negocieri privind semnarea Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător RM-UE. Tot atunci, la Chișinău, este așteptată vizita Comisarului European pentru Comerț, Karel De Gucht, care va participa la ceremonia oficială de lansare a negocierilor.

Premierul a solicitat tuturor instituțiilor responsabile mobilizare maximă și menținerea cadenței în executarea Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize.

Liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni nu presupune nici șederile de lungă durată și nici angajarea. Declarația a fost făcută de șeful Delegației Uniunii Europene la Chișinău, Dirk Schuebel în cadrul unui interviu.

Potrivit lui Dirk Schuebel, liberalizarea regimului de vize presupune vize de scurtă ședere pe teritoriul zonei Schengen, iar odată cu abolirea vizelor, cetățenii moldoveni vor putea intra și călători liber în statele membre UE, care sînt membre ale zonei Schengen pentru o perioadă de trei luni.

În cazul în care cetățenii moldoveni vor dori să rămînă pe teritoriul unui stat Schengen pentru o perioadă mai lungă, situația nu se va schimba. Aceștia vor fi nevoiți să obțină o viză națională de lungă ședere sau un permis de ședere precum este cazul la moment.

Șeful Delegației UE la Chișinău a mai declarat în interviu că angajarea legală în câmpul muncii va continua să depindă de legislația națională a fiecărei țări, ca și în cazul permiselor de muncă.

Autoritățile de la Chișinău au promis că Moldova va obține regim liberalizat de vize cu Uniunea Europeană pînă la finele anului 2012.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Victor Chirilă, noul consilier al lui Vlad Filat pe probleme de politică externă**

Directorul executiv al Asociației pentru Politică Externă, Victor Chirilă, a fost numit consilier al prim-ministrului Vlad Filat pe probleme de politică externă.

„Sper să contribuie cu experiența și cunoștințele mele la promovarea politicii externe și a politicilor legate de integrarea europeană. Sper să fiu de folos pentru că țin la timpul meu și la prestația mea”, a declarat Victor Chirilă.

Dispoziția Guvernului a fost semnată încă în luna decembrie, iar Victor Chirilă a preluat funcția de consilier la 23 ianuarie. Anterior funcția a fost deținută de către Iulian Frunțușu, care acum este ambasador al Regatului Marii Britanii și Irlandei de Nord.

Ajutoare financiare unice pentru participanții la conflictele armate

Invalizii și familiile participanților care au decedat la acțiunile de luptă din Afganistan și în conflictul armat de pe Nistru vor primi ajutoare financiare unice, transmite Serviciul de presă al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Astfel, către 15 februarie, ziua când se împlinesc 23 de ani de la retragerea contingentului trupelor armate din Afganistan, familiile participanților decedați la acțiunile de luptă din această țară, precum și participanții care au rămas invalizi pe câmpul de luptă, vor primi ajutoare financiare unice, în mărime de 500 de lei.

Totodată, către 2 martie, ziua când se împlinesc 20 de ani de la începutul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, 345 de participanți la conflictul armat, precum și familiile celor decedați în conflict, vor primi ajutoare materiale unice, în mărime de 1000 de lei.

Ministerul de Externe de la Chișinău trimite instrucțiuni pentru ambasadorii R. Moldova

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va trimite ambasadelor de peste hotare o instrucțiune, cu recomandări precise pentru ambasadorii R. Moldova și întreaga clasă diplomatică de peste hotare. „Va fi o instrucțiune ce va nuanța exact ceea ce înseamnă discuții cu mass-media, prezentarea unor situații în instituții de cercetări de politică externă sau în alte organizații”, a menționat vicepremierul Iurie Leancă.

Decizia ministerului a fost luată după ce, nemulțumit de declarațiile ambasadorului R. Moldova în SUA, Vlad Filat i-a cerut vicepremierului Iurie Leancă să emită o circulară, prin care va interzice ambasadorilor R. Moldova să comenteze situația politică din țară.

Iurie Leancă a precizat că emiterea unor astfel de instrucțiuni a fost practică de către ministerele de externe din mai multe țări: „Este foarte dificil să faci diferență între poziția personală și competențele de ambasador”.

Reamintim că, la finele săptămânii trecute, ambasadorul R. Moldova în SUA, Igor Munteanu, a spus că Parlamentul de la Chișinău urmează să organizeze, în prima jumătate a lunii februarie, o nouă rundă de alegeri prezidențiale. Declarația a fost făcută la audierile pe tema Republicii Moldova, care au avut loc la Washington, în Comisia pentru Securitate și Cooperare în Europa a Congresului american.

Vor semafoare intermitente

Vor semafoarele cu săgeată verde intermitentă înapoi. Trei din patru șoferi vor să scape de plăcuțele negre cu săgețile verzi din intersecții pentru că nu sînt vizibile pe timp de noapte. Cel puțin așa arată rezultatele sondajului realizat de Direcția de transport a Primăriei.

La aproape două săptămîni după instalarea plăcuțelor cu săgeată verde pe la intersecții, conducătorii auto s-au arătat nemulțumiți de noul indicator rutier. Potrivit rezultatului sondajului, 75 la sută din șoferi optează pentru semafor cu săgeată verde intermitentă.

Prima plăcuță cu săgeată verde, care le permite șoferilor să vireze la dreapta, a fost instalată acum o săptămînă. Deocamdată, plăcuțe există în 5 intersecții, unde anterior erau semafoarele intermitente. Municipalityatea s-a conformat hotărîrii de Guvern prin care se permite plasarea lîngă semafoare doar a panourilor adiționale de culoare neagră cu săgeată verde spre dreapta.

Se împlinesc 20 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice moldo-americane

La 28 februarie se împlinesc 20 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre Republica Moldova și SUA. Cu această ocazie, ambasadorul extraordinar al SUA în R. Moldova, William Moser, a avut o întrevvedere cu prim-ministrul Vlad Filat.

Cei doi oficiali au remarcat evoluția pozitivă a relațiilor moldo-americane de-a lungul acestor 20 de ani. Discuția s-a axat și pe subiecte ce vizează situația politică din țară și ultimele evoluții în procesul de reglementare a problemei transnistrene.

În acest context, Vlad Filat a exprimat speranța că următoarea rundă de negocieri în formatul „5+2”, care va avea loc la Dublin, în perioada 28-29 februarie curent, va imprima o dinamică pozitivă procesului de reglementare.

Totodată, ambasadorul SUA a confirmat disponibilitatea țării sale de a sprijini statul nostru în promovarea reformelor și democratizarea țării. William Moser s-a referit, în mod special, la proiectele implementate de Fondul Provocările Mileniului Moldova, în cadrul Programului „Compact”. Acest Program vizează dezvoltarea infrastructurii drumurilor, renovarea sistemelor de irigare și stimularea trecerii la o agricultură performantă.

DREPTUL MERGE CU DREPTUL PE TĂRÎMUL REFORMELOR EDUCAȚIONALE

*Ala OPALCO,
master în drept,
doctorand,
profesor de legislație,
Colegiul
de Construcții,
Chișinău*

Un obiect de o primordială importanță, cum ar fi „Dreptul civil”, se regăsește în cadrul programului de studii, la diverse specialități, în incinta multor instituții. Exigențele pieții muncii, atât a celei interne, cât și a celei externe, fiind provocate de criza economică, solicită modificări în politica educațională, care pînă la momentul actual era axată, în prealabil, pe reproducere, evitînd dezvoltarea unor competențe, în același timp fiind mai puțin centrată pe elev. Odată cu aderarea Republicii Moldova la Procesul de la Bologna, sistemul educațional înaintea cu scopul de cizelare și europenizare al elevării, noi exigențe față de metodele de organizare și aplicare a predării.

În acest context de idei, în atenția profesorului este propusă „Fișa de activitate” a elevului, care poate fi utilizată și în cadrul

altor discipline. Activitatea profesorului va evoluționa în baza:

1. „Proiectul lecției”, care va fi structurat conform etapelor stabilite de „Copyright. Centrul Metodic. 2011. Dr. Lia Sclifos”, în felul următor:

- A. Evocare
- B. Realizarea sensului
- C. Reflecție
- D. Extindere

2. Scheme

3. Speța

4. „Fișa de activitate” individuală a elevului, care va monitoriza și implica elevul la diverse activități pe parcursul orei. Fișele tematice pot fi păstrate la elev, acumulate și prezentate în formă de portofoliu la sfîrșit de semestru sau în raport cu tema pentru acasă evaluate periodic.

FIȘA DE ACTIVITATE LA DISCIPLINA „DREPT CIVIL”

DATA, GR., NUMELE, PRENUMELE

Rețin:

- „10% din ceea ce citesc
- 20% din ceea ce aud
- 30% din ceea ce văd
- 50% din ceea ce aud și văd
- 70% din ceea ce discut cu cineva
- 80% din ceea ce experimentez
- 95% din ce-i învăț pe alții”

TEMA: NOȚIUNI GENERALE PRIVIND DREPTUL CIVIL

❖ INFORMAȚII DE REPER:

❖ ÎN BAZA SCHEMELOR ȘI A INFORMAȚIEI PROPUSE, NOTAȚI ÎN TABEL DEFINIȚIILE NOȚIUNILOR.

DREPT CIVIL	OBIECTUL DE REGLEMENTARE A DREPTULUI CIVIL	METODA DE REGLEMENTARE ÎN DREPTUL CIVIL	PRINCIPII DE DREPT CIVIL	PRINCIPII FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI
1	2	3	4	5

RAPORTUL REGLEMENTAT DE DREPTUL CIVIL:

1. PATRIMONIAL: REAL, OBLIGAȚIONAL.

2. PERSONAL NEPATRIMONIAL: LEGAT DE CEL PATRIMONIAL, NELEGAT DE CEL PATRIMONIAL.

❖ ELABORAȚI O SCHEMĂ, DIAGRAMĂ SAU APLICAȚI O ALTĂ MODALITATE DE STRUCTURARE A INFORMAȚIEI LA SUBIECTUL „RAPORTUL REGLEMENTAT DE DREPTUL CIVIL. CREATIVITATEA VĂ APARTINE.

❖ ANALIZAȚI SCHEMA PROPUȘĂ, DEDUCEȚI ȘI NOTAȚI PRINCIPIILE DREPTULUI CIVIL:

❖ CITIȚI SPEȚA DE 2 ORI. DISCUȚAȚI ÎN PERECHI ȘI IDENTIFICAȚI ÎN SPEȚĂ CORELAȚII CU TEMA STUDIATĂ. PREZENTAȚI REZULTATELE OBTINUTE COLEGILOR.

❖ TEMA PENTRU ACASĂ: 1. STUDIAȚI MATERIALUL DIN MANUALUL „Drept civil”. Vol. I, autori: S. Baieș, N. Roșca. Chișinău 2004, PAG.35-49.

! INFORMAȚII UTILE GĂSIȚI ȘI LA PAG. 1-35.

❖ BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ: CRM, CCRM, S. Baieș, N. Roșca. Manual „Dept civil”. Vol. I, Chișinău 2004.

Гусев А.Н. Гражданское право. Учебник. В 3 т. Т. 1. - Москва, 2004.

❖ ALTE SARCINI:

❖ S U C C E S

Vladimir LAVRIC, Seniorul științei juridice românești – octagenar

Vladimir Lavric este, fără îndoială, o personalitate care întrunește calități de o valoare incontestabilă. Anume ele i-au permis să parcurgă drumul vieții cu demnitate, fără compromisuri în ciuda „aluviunilor” vremii. De-a lungul timpului și-a păstrat intactă cumsecădenia nativă, deopotrivă cu marea iubire pentru oameni și muncă, față de acest neam, exact așa cum le-a moștenit de la părinți. Nu oricui îi este hărăzit să reziste. Învîing numai oamenii de o rară noblete sufletească. Fire înzestrată cu darul de a munci, el a știut de mic prețul pîinii, ajutîndu-și părinții nu numai la muncile casnice, dar și la cele ale cîmpului. De la ei a preluat acele valori fără de care omul nu se poate dezvolta armonios: setea de adevăr, bunătatea, dorința de a face bine, tendința spre tot ce e sublim.

Domnul Vladimir Lavric, s-a născut pe 8 februarie anul 1932, în comuna Colicăuți, plasa Briceni, județul Hotin. În anul 1951 a absolvit clasa a VII-a, după care, a intrat la Școala pedagogică din orașul Briceni. Din noiembrie 1951 și pînă în martie 1956 s-a aflat în rîndurile Flotei Militare Maritime. În anul 1956 s-a reîntors pe tărîmul științei, continuîndu-și studiile în clasa a VIII-a în orașul Lipcani, absolvind zece clase în anul

1959. În același an a fost înmatriculat la Facultatea de drept a Universității de Stat din Moldova, pe care a absolvit-o cu succes în 1964. Fiind un student exemplar, sîrguincios și conștiincios, a absorbit toată seva științei juridice pe parcursul anilor de studii. Acest fapt i-a servit drept atu pentru a fi ales să activeze în calitate de asistent la catedra „Discipline Statale”. În octombrie 1964, a fost inclus în lista doctoranzilor la aceeași catedră („Discipline Statale”, a Facultății de drept a USM), unde conducător științific i-a fost doctorul habilitat, profesorul universitar A.V. Surilov, șeful Catedrei „Discipline Statale”. În martie 1973, în cadrul Universității de Stat din Odesa a susținut cu succes teza de doctor în drept cu tema: „Stabilirea organelor locale ale puterii de stat în raioanele de Vest ale RSSM (iunie 1940-ianuarie 1948)”. În 1979 i s-a acordat titlul didactico-științific de conferențiar universitar.

Domnul Vladimir Lavric are 23 de publicații științifico-didactice, în care sînt abordate stabilirea și funcționarea organelor centrale și locale ale puterii de stat în Republica Moldova. Pe parcursul activității sale la facultate, Vladimir Lavric a susținut consecvent procesul de implementare a politicii

naționale de cadre, cu luarea în considerație a particularităților locale ale RSSM. S-a făcut remarcabil și prin faptul că o perioadă bună de

promovat în calitate sa de președinte al Sindicatelor studențești și doctoranzilor (1963-1965), de prodecan al Facultății de drept (1968-

timp a fost unicul cadru didactic ce predă la facultate în limba română. Concepțiile de viață și activitate le-a

1974), de șef al Catedrei „Discipline Statale” (1982-1984). Atunci cînd la toate facultățile nejuridice ale

instituțiilor de învățămînt superior din republică a fost introdus cursul „Bazele dreptului”, Vladimir Lavric a fost numit, de către Ministerul Învățămîntului, responsabil pentru implementarea programului de instruire juridică. Domnul Lavric a fost ales de două ori (1967-1969) și (1969-1971) în calitate de deputat al Sovietului raional de deputați ai oamenilor muncii din raionul Frunze, orașul Chișinău. De asemenea, a fost ales președinte al Comisiei de supraveghere și membru al Comitetului executiv din raionul Frunze. În 1965 a fost ales, din partea Sindicatelor studențești, delegat la Congresul al V-lea al Sindicatelor lucrătorilor învățămîntului public din URSS. În 1977-1978 a fost membru al Comisiei constituționale pentru pregătirea proiectului Constituției RSSM.

Pentru activitatea sa prodigioasă și contribuția substanțială la pregătirea specialiștilor de înaltă calificare, Vladimir Lavric a fost decorat, în 1970, cu Medalia „Pentru contribuție la dezvoltarea orașului Chișinău”, iar în 1971 - cu Medalia „Za dovestnii trud”, decernîndu-se, totodată, și numeroase diplome de la USM, Ministerul Învățămîntului și organele de drept din republică. În 2004, pentru contribuție notorie la

dezvoltarea învățămîntului juridic din Republica Moldova, i s-a decernat „Ordinul ULIM”, iar în 2009 i s-a conferit Medalia „Meritul Civic”.

În pofida succesorilor obținute, profesorul conferențiar universitar – Seniorul științei juridice românești, Vladimir Lavric a rămas același dintotdeauna: simplu, modest, echilibrat în toate, avid de cunoștințe, mereu cu inima nobilă și sufletul deschis. Este omul de omenie ce tinde mereu spre bine. E unul dintre acei temerari, care poartă gloria juridicii naționale în lume.

Parafrazînd cele enunțate de Romain Rolland – „Teama de moarte ne obligă să iubim munca în care e concentrat tot sensul vieții”, spre fericirea miilor de cunoscuți, Vladimir Lavric este în plină forță de creație, dominată de un elan tineresc aparte.

Vivat, Crescat, Floreat! Aceste urări, Seniorul-profesor le primește acum cu prilejul jubileului de 80 de trepte - la 80 de ani, din partea numeroșilor discipoli, cunoscuți și simpatizanți, care datorită talentului său juridic, activează astăzi, în țara noastră românească.

Nicolae LAVRIC,
fost decan al FPS
în cadrul UTM,
eminent al învățămîntului superior

Filat: Ne-am înțeles asupra modificărilor în Constituție. Lupu: Să nu punem carul în fața boilor

Textul cu privire la modificarea Constituției a fost definitivat. Declarația a fost făcută de liderul PLDM, Vlad Filat, după ședința Consiliului AIE.

„În ceea ce ține de textul Legii privind modificarea Constituției, compromisul este realizat, probleme nu sînt. Cînd va fi luată decizia finală, vă vom anunța în timp util. Cel tîrziu pînă la prima ședință a Parlamentului, asta cînd va fi stabilită data ședinței”, a precizat liberal-democratul V. Filat.

Potrivit președintelui PD, Marian Lupu, prima ședință a Legislativului ar putea avea loc pe 16 februarie.

„Nu trebuie de pus carul în fața boilor. Se discută absolut toate posibilitățile. Trebuie să venim cu soluții pentru depășirea crizei și să venim cu sorți de izbîndă. Din momentul în care soluția va fi anunțată, ne vom asigura ca președintele să fie ales”, a punctat M. Lupu.

La ședința Consiliului AIE, liderii coaliției urmau să stabilească o poziție comună cu privire la modificarea Legii supreme.

Pînă acum, premierul Vlad Filat, dar și președintele interimar, Marian Lupu, au anunțat că ar putea fi epuizate, mai întîi, căile parlamentare de alegere a președintelui, și abia după aceea se va apela la referendum.

Partidul Liberal este singura formațiune care, pînă acum, și-a făcut publice propunerile de modificare a Legii supreme. Liberalii vor ca șeful statului să fie ales cu majoritatea de voturi, iar vîrsta candidaților la președinție să fie micșorată de la 40 la 35 de ani. PL mai vrea ca premierul să fie desemnat de președintele țării, la propunerea majorității parlamentare, și nu după consultarea grupurilor parlamentare.

Judecătorii bănuți de corupție, ar putea rămîne fără imunitate

Judecătorii ar putea rămîne fără imunitate dacă vor fi bănuți de acte de corupție. Inițiativa este inclusă în setul de proiecte cu privire la organizarea și funcționarea sistemului judecătoresc, care a fost expediat Guvernului marți, 7 februarie, transmite Serviciul de presă al Ministerului Justiției.

Proiectele propuse Guvernului includ un șir de reglementări care sînt în concordanță cu prevederile Strategiei de reformare în sectorul justiției. Acestea stabilesc criterii clare potrivit cărora

magistrații vor fi numiți în funcție și promovați.

De asemenea, a fost revizuit rolul, componența și competențele Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor din subordinea acestuia.

Pachetul de acte legislative a fost creat de un grup format din angajați ai Ministerului Justiției, reprezentanți ai Consiliului Superior al Magistraturii, instanțelor judecătorești, instituții ale administrației publice centrale, precum și reprezentanți ai societății civile. Propunerile formulate au fost examinate pe parcurs și de experți ai Consiliului Europei.

FISC-ul va efectua un raid în magazine și centrele comerciale

Inspectoratul Fiscal va efectua un raid în magazine și centrele comerciale, pentru a verifica prezența mașinilor de casă și control, dar și eliberarea bonurilor fiscale. Dacă vor fi depistate încălcări, amenziile ar putea ajunge la 50 000 de lei. În timp ce comercianții spun că acțiunile FISC-ului îi vor forța să activeze ilegal, Ministerul Finanțelor consideră că antreprenorii cinstiți nu au de ce să se teamă.

De la mijlocul lunii ianuarie a acestui an, pedeapsa pentru lipsa aparatului de control și neeliberarea bonului fiscal s-a dublat și este de 10 mii de lei. Pentru încălcări repetate, însă, comerciantul riscă 25 de mii de lei. În cazul în care agentul economic este prins pentru a treia oară, sancțiunea ajunge pînă la 50 000 de lei.

„Aceasta va stimula în primul rînd economia tenebră și corupția, avînd în vedere amenziile astronomice. Cel mai mult

vor avea de suferit micii antreprenori, care nu au juriști și nici cunoștințele necesare în domeniu”, a opinat Evghenii Roșcovan, șeful Asociației Micului Business.

Potrivit Ministerului Finanțelor, majorarea pedepselor pentru neeliberarea bonurilor fiscale a fost inevitabilă, iar comercianții de bună-credință nu au de ce să-și facă probleme.

„În cazul în care nu utilizează aparatul de casă, agentul economic nu înregistrează venitul la contabilitate. Respectiv, el nu plătește impozite și crează o concurență neloială pentru cei care activează corect. Astfel, cei ce vor încălca legislația vor fi sancționați dur”, a atenționat Victor Barbăneagră, vice-ministru al Finanțelor.

Inspectorii fiscali vor verifica toate cele mai importante centre comerciale ale Capitalei.

Combaterea corupției și reforma structurilor de forță ne îndepărtează de mult așteptata Europă fără bariere

În pofida unor progrese reale înregistrate de Republica Moldova, dar și a declarațiilor optimiste, făcute de către oficiali, potrivit cărora, la sfârșitul lui 2012 vom circula fără vize în UE, este aproape sigur că acest lucru nu se va adevăra. Acestea sînt constatările expertului IDIS „Viitorul” Leonid Litra, în studiul său lansat recent, cu genericul: „Moldova pe calea liberalizării regimului de vize cu UE: un inventar al realizărilor și eșecurilor”.

Așadar, la capitolul reușite ale RM pot fi înscrise eliberarea exclusivă a pașapoartelor biometrice.

„Cu cît pașapoartele biometrice vor deveni mai accesibile și mai răspândite, cu atît mai ușor le va fi autorităților să explice populației ce înseamnă un regim liberalizat de vize cu UE. Pentru a evita dezamăgirile ulterioare, trebuie ca fiecare să înțeleagă că va fi în continuare nevoie de vize pentru călătorii cu o durată mai mare de 90 de zile în UE și nu va permite dreptul la muncă”, a subliniat autorul cercetării. Totodată, populația din regiunea transnistreană trebuie încurajată să își aducă în regulă actele de stare civilă, pentru a putea obține un pașaport biometric.

Printre legile cele mai semnificative care au fost adoptate recent sînt cele cu privire la activitatea poliției de frontieră, frontierei de stat, protecției datelor cu caracter personal. Însă, stabilirea datei de la care vom avea undă liberă la călătoriile în UE nu depinde atît de numărul și viteza cu care se adoptă legile, cît de felul în care acestea sînt puse în practică. Or, se pare că aceasta ne va crea probleme, în mare parte, din cauza capacității scăzute a instituțiilor statului de a converti politicile în practică. Corupția rămîne a fi una din cele mai mari provocări ale Guvernului și afectează intens imaginea Moldovei. Nu în ultimul rînd, ar trebui să se acorde mai multă atenție aspectelor ce țin de drepturile omului și toleranța diferitor minorități.

Totodată, ne va fi greu să facem față provocărilor financiare generate de liberalizarea regimului de vize

cu UE. Astfel, pe lîngă alocațiile de la bugetul de stat, este nevoie adițional de 39 de milioane de euro pentru ducerea la bun sfîrșit a Planului

de coordonare, dar și concurența dintre instituțiile statului pe acest segment, pe alocuri nesănătoasă, studiul IDIS recomandă angajarea

de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize cu UE. Un prim pas ar fi includerea oficială a Ministerului Finanțelor în Grupul de lucru cu privire la vize, este de părere expertul politic Leonid Litra.

O altă instituție care a rămas oficial pe dinafară este Parlamentul RM. „La un moment dat, planul de adoptare a legislației negociat de Guvern cu UE a apărut ca o surpriză pentru deputați. Or, în Planul de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize cu UE sînt incluse 41 de acte legislative, ceea ce implică un volum consistent de muncă, dar și disciplină din partea deputaților, precum și a Secretariatului Parlamentului”, afirmă Leonid Litra de la IDIS „Viitorul”. Din aceste 41 de acte legislative, doar două treimi au fost adoptate în lectură finală de Parlament sau aprobate prin Hotărîre de Guvern. Restul se află fie în proces de consultări, fie au trecut de prima lectură.

Pentru a elimina deficiențele

unei persoane în cadrul biroului primului-ministru care să aibă în portofoliul său liberalizarea regimului de vize cu UE.

Totodată, autoritățile trebuie să coopereze mai eficient cu Ucraina pe domeniul gestionării frontierei, în special a segmentului transnistrean. De asemenea, este nevoie de a finaliza procesul de demarcare a frontierei de stat cu Ucraina pentru sectorul stației hidrotehnice și barajului de la Novodnestrovsk, satul Palanca și cîteva sute de metri de la Portul Giurgiulești. Pe perimetrul transnistrean au fost demarcați mai puțin de jumătate din totalul de 450 km.

Cert este că spre deosebire de statele din Balcanii de Vest (Macedonia, Serbia, Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru), decizia de a călători liber în UE pentru Republica Moldova va fi luată de către organele decizionale ale UE. Or, în acest caz ar trebui să fim susținuți inclusiv de acele state care își ma-

nifestă îngrijorarea față de migrația forței de muncă și creșterea criminalității, dar și să combatem criticismul unor țări UE față de acordarea cetățeniei române pentru moldoveni. Asta chiar dacă respectivul subiect nu este oficial legat de procesul de liberalizare a vizelor.

Analiza a fost elaborată ca parte integrantă a proiectului „Pavînd drumul către circulația fără vize între statele Parteneriatului Estic și cele ale UE”. Inițiativa este implementată de către PASOS (Policy Association for an Open Society), cu sprijinul financiar oferit de către Inițiativa pentru Guvernare Locală și Reforma Serviciului Public (LGI) a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă (OSF).

Astfel de studii, precum cel prezentat de Leonid Litra, au fost efectuate în paralel în toate țările Parteneriatului Estic (PE) – Republica Moldova, Ucraina, Azerbaidjan, Georgia, Armenia, Belarus.

Tot în cadrul proiectului „Pavînd drumul către circulația fără vize între statele Parteneriatului Estic și cele ale UE”, în martie 2011 au fost lansate portaluri cu genericul „novisa”, urmate de extensia națională (novisa.md pentru Republica Moldova) pentru toate țările incluse în PE, și site-ul comun www.novisa.eu. Platformele online, pe lîngă rapoarte oficiale și studii alternative ale experților non-guvernamentali, oferă știri la zi despre progresele înregistrate, insistînd pe acele deficiențe care necesită tratament urgent.

Proiectul PASOS mai include evenimente de advocacy la nivel european, pentru a accelera apropierea de obținerea unui regim liberalizat de vize cu UE. Or, o bună comunicare cu Bruxelles-ul și statele membre UE va permite gestionarea din timp a eventualelor simpatii și reticențe, pentru a asigura sprijinul politic necesar pentru a ne bucura

de o Europă fără bariere.

IDIS „Viitorul” este unul din inițiatorii proiectului „Pavînd drumul către circulația fără vize între statele Parteneriatului Estic și cele ale UE” și partenerul pentru Republica Moldova, fiind membru cu drepturi depline al rețelei PASOS.

Amintim că Republica Moldova va avea regim liberalizat de vize cu Uniunea Europeană pînă la sfârșitul anului curent, dacă își va îndeplini toate angajamentele asumate. Cel puțin așa susține ministrul de Externe, Iurie Leancă, care compară negocierile cu Bruxelles-ul cu o comandă la restaurant.

Iurie Leancă a dat asigurări, la sfârșitul anului trecut, că moldovenii vor circula fără vize în Uniunea Europeană. Dacă nu va fi așa, el a

promis să-și dea demisia. Pentru a obține regim fără vize cu UE, țara noastră trebuie să adopte un pachet de legi, care întîrzie să fie votat în Parlament. Unul din cele mai disputate proiecte este cel al Legii antidiscriminare, care prevede egalarea în drepturi a minorităților sexuale.

Cor. DREPTUL

După un an și jumătate concursul pentru suplinirea funcției de președinte al CSJ a reușit

Judecătorul care a reprezentat Republica Moldova la CEDO, Mihai Poalelungi a fost desemnat, de către Consiliul Superior al Magistraturii, în funcția de președinte al Curții Supreme de Justiție. Totuși, decizia nu este definitivă. Candidatura lui Poalelungi urmează să fie confirmată și de Legislativ. Funcția de președinte al Curții Supreme de Justiție este vacantă începînd cu luna martie anul trecut. Reușita concursului vine după ce mai multe încercări ale CSM-ului de a numi un președinte al sistemului judecătoresc au eșuat.

Lupta pentru șefia Curții Supreme de Justiție s-a dat între Ion Muruianu, care a rămas să asigure interimatul funcției după expirarea mandatului și Mihai Poalelungi, care a fost judecător din partea Moldovei la CEDO. În final, cu 10 voturi pro și două împotrivă, membrii CSM au făcut alegerea.

Magistratul vine în această funcție cu intenția de a schimba imaginea justiției moldovenești, care în opinia lui este afectată de corupție. Și acest lucru se vede în mod special de la Strasbourg, Republica Moldova fiind în topul țărilor cu cele mai multe cereri depuse la CEDO. Iar plîngerile cetățenilor moldoveni vizează absolut toate articolele din Convenția europeană pentru drepturile omului.

La rîndul său, Ion Muruianu spune că nu regretă faptul că va trebui să plece din fruntea sistemului judecătoresc. Și I. Muruianu recunoaște lacunele existente în sistemul judecătoresc, însă, consideră că și-a făcut bine treaba în funcția pe care a deținut-o. Cei doi contracandidați s-au apreciat reciproc. Și totuși, Ion Muruianu nu exclude că polemica care s-a făcut în jurul președinției CSJ are subtext politic.

Funcția de președinte al CSJ a devenit vacantă în martie 2011. Pînă la confirma-

rea lui Mihai Poalelungi în funcția de președinte, Ion Muruianu va asigura interimatul funcției, ulterior, acesta va rămîne să activeze în calitate de judecător la Curtea Supremă. Timp de aproape un an și jumătate, Consiliul Superior al Magistraturii a întreprins mai multe tentative de a alege un președinte al Curții Supreme, toate însă au eșuat. Parlamentul l-a demis, de două ori, pe Ion Muruianu din această funcție dar de fiecare dată Curtea Constituțională a constatat ilegalitatea deciziilor. Unul dintre motivele invocate de legislatori a fost multiplele dosare pierdute de Republica Moldova la CEDO, Ion Muruianu fiind responsabil pentru 8 dintre acestea. Nici proaspătul ales nu este fără păcate. Mihai Poalelungi, de asemenea, figurează în lista magistraților responsabili – pentru un dosar în baza căruia Moldova a fost condamnată la CEDO și care a costat Guvernul circa 20 de mii de euro.

Oamenii legii, pe urmele ucigașului de la Durlești

Criminalul de la Durlești ar putea ajunge, în sfîrșit, pe mîna poliției. Ministrul Afacerilor Interne, Alexei Roibu, a declarat presei că „există premise de a descoperi dublul omor, comis acum zece luni în Durlești.

Potrivit lui Roibu, în vizorul organelor de anchetă sînt mai mulți suspecți. El a precizat că „se lucrează asupra cazului”, fără a oferi detalii.

Și premierul Vlad Filat, care a participat la ședința Colegiului MAI, s-a arătat încrezător că făptașul acestei crime odioase va fi găsit. „Sper că în perioada următoare aceste crime vor fi descoperite. Poliția își face datoria împreună cu colegii de la Procuratură, capacitățile necesare sînt implicate. Căzul nu este unul simplu – vorbind despre cel de la Durlești, dar eu sper că, în timpul cel mai apropiat, vom avea finalitate pe acest caz”, a spus Vlad Filat.

Cît ține de lipsa unui laborator de analize ADN, pe care s-au plîns de mai multe ori anchetatorii, premierul a spus că aceasta nu reprezintă un impediment sau o scuză, atît timp cît Ministerul Afacerilor Interne al României oferă expertizele necesare pentru anchetarea crimei.

Crima de la Durlești a avut loc în noaptea de 31 martie spre 1 aprilie 2011, cînd o persoană necunoscută a omorît doi liceeni. Mașina cu corpurile neînsuflețite ale celor doi a fost descoperită în dimineața zilei la o margine a suburbiei.

Republica Moldova – un partener comercial important pentru Ucraina

Republica Moldova este un partener comercial important pentru Ucraina. O recunoștință chiar autoritățile vamale ale țării vecine. Declarația a fost făcută de președintele Serviciului Vamal de Stat al Ucrainei, Igor Kaletnik, în cadrul întrevederii cu directorul general al Serviciului Vamal, Tudor Balițchi. Înființarea a avut loc în cadrul celei mai recente vizite oficiale a prim-ministrului Vlad Filat la Kiev. La eveniment au participat și oameni de afaceri din țara noastră, precum și șeful administrației din regiunea Vinița.

În luarea sa de cuvânt, președintele Serviciului Vamal de Stat al Ucrainei a ținut să menționeze că circuitul mărfurilor între Republica Moldova și Ucraina este în ascensiune cu circa 30 la sută în comparație cu anul trecut. „Evident, creșterea circuitului și schimbului de mărfuri implică un flux de trafic sporit la punctele de trecere. Numai în decursul anului trecut au traversat, în ambele sensuri, hotarul moldo-ucrainean, fiind supuse controlului vamal, 260 mii autocamioane, 2 milioane de autoturisme, 80 de mii de autocare și mai bine de 10 milioane de călători. Lungimea hotarului de stat moldo-ucrainean constituie 1222 km și pe acest perimetru funcționează 54 puncte de trecere. Din aceste considerente, pentru serviciile vamale este important ca traver-

sarea hotarului să fie rapidă și să nu creeze impedimente creșterii volumului comerțului extern”, a subliniat Igor Kaletnik.

În luna iunie 2011 administrațiile vamale din Moldova și Ucraina au semnat o serie de documente interdepartamentale, care sînt în proces de implementare. În special, „Declarația de aplicare a Sistemului de înștiințare preventivă despre situațiile excepționale” prevede semnalizarea despre aglomerarea mijloacelor de transport și posibila formare a ambuteiajelor. Prin aceasta, serviciile vamale au posibilitatea de a preveni asemenea situații.

În conformitate cu cadrul juridic bilateral, în unele puncte de trecere („Giurgiulești-Reni”, „Criva-Mama-liga” și „Larga-Kelimenț”) este implementat controlul

comun. De la 21 februarie 2012, controlul comun va începe să funcționeze în punctul de trecere „Briceni-Rosșoșani” pe teritoriul Ucrainei. În perspectivă, este preconizată aplicarea acestui procedeu la punctul de trecere „Palanca-Maiaki-Udobnoie” pe teritoriul Republicii Mol-

ruului”, a accentuat directorul general al Serviciului Vamal din Republica Moldova, Tudor Balițchi.

Sursa citată a specificat că între Moldova și Ucraina este aplicat schimbul de informație vamală prealabilă despre mărfurile și mijloacele de transport care traversea-

ratori vamali din Moldova și Ucraina lucrează, în prezent, asupra perfecționării procesului în cauză din punct de vedere tehnic și tehnologic.

Conducătorii ambelor autorități vamale au ajuns la concluzia că este absolut necesară construcția punctului de trecere „Unguri-Bron-

la moment. Astfel, Comisia Europeană este dispusă să finanțeze proiectul în anii 2012-2013 în volum de circa 18,5 milioane de euro, cu condiția de cofinanțare de către Moldova și Ucraina sau alți donatori.

Părțile au reiterat necesitatea de sincronizare a tipurilor de mărfuri care trec frontiera prin anumite puncte de trecere. Spre exemplu, la punctul „Ocnîța-Sokireani”, partea moldovenească permite trecerea mărfurilor alimentare, partea ucraineană stabilind interdicerea. Astfel, partea ucraineană a acceptat propunerea părții moldovenești de a permite trecerea acestei categorii de mărfuri prin punctul de trecere vizat. În acest scop, Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei a elaborat un proiect de dispoziție corespunzător al Cabinetului de Miniștri al Ucrainei.

În cadrul întrevederii a fost semnat și un plan de cooperare între serviciile vamale din ambele țări în domeniul activității laboratoarelor vamale, care prevede schimbul de experiență și cele mai bune practici de efectuare a cercetării și expertizei mărfurilor în scopuri vamale.

Lilia DUMINICA

dova, părțile fiind în căutarea modalităților de îmbunătățire a infrastructurii.

„Este o etapă nouă în colaborarea serviciilor vamale ale ambelor țări. Prin optimizarea procedurilor vamale se simplifică traversarea hota-

ză frontierele ambelor state. Acest fapt permite colaboratorului vamal din timp să știe cu precizie care marfă a părăsit teritoriile Moldovei sau Ucrainei și să minimalizeze timpul pentru efectuarea procedurilor de control. Colabo-

nița” cu atragerea în acest scop a mijloacelor oferite de Uniunea Europeană. Acesta urmează să devină alternativă de degajare a fluxului de mărfuri, transport și călători prin punctul „Otaci-Moghi-lov-Podolsk”, suprasolicitat

Anul trecut 5600 de persoane au decedat din cauza cancerului

Numărul pacienților cu cancer continuă să crească în RM. Anual, peste 1200 de femei se îmbolnăvesc de cancerul mamar și col uterin. Iar 40% decedază pentru că se adresează la medic atunci când simptomele acestor maladii sînt în stadii avansate de evoluție.

Însă, pentru anii viitori, specialiștii sînt în așteptarea unei situații mai bune, deoarece în Programul național de control și prevenire a fost introdusă o metodă internațională de depistare timpurie a maladiilor canceroase.

Numai în anul 2011, cancerul a cauzat decesul a 5600 de persoane din cei 45 000 care sînt luați la evidență. Cifra este o dovadă reală că moldovenii sînt tot mai afectați de maladiile canceroase. Și asta, deoarece pacienții se adresează la medic atunci când boala este în faza avansată. Compania Națională de Asigurări în Medicină a implementat anul trecut Programul screening, cea mai recunoscută metodă la nivel mondial de reducere a mortalității prin cancer. În primele 7 luni de screening au fost examinate 24 289 de femei din cele 73 169 programate.

Screeningul poate depista, pe lîngă cancerul glandei mamare, și îmbolnăvirea cu cancer de col uterin, care dacă este diagnosticat în stadii incipiente poate fi vindecat integral.

Mortalitatea în urma maladiilor oncologice ocupă locul 2 după cele cardiovasculare. Și asta deoarece, spun specialiștii, circa 40-50% din pacienții bolnavi se adresează la medic în stadii avansate, atunci cînd tratamentul este mai costisitor și anevoios. Iar o altă cauză este imposibilitatea statului de a dota instituțiile medicale cu tehnologii avansate de depistare precoce.

Medicii recomandă un control al sănătății cel puțin o dată pe an, în special celor trecuți de vîrsta de 40 de ani.

Modernizarea CFM: 400 000 000 de dolari pentru electrificarea căilor ferate din țară

La „Calea Ferată din Moldova”, cuvîntul de ordine este modernizare. Cel puțin patru sute de milioane de dolari costă electrificarea căilor ferate din Moldova, potrivit unui studiu al specialiștilor în întreprinderii. Investițiile vor fi recuperate în cel mult 10 ani, în funcție de volumul transporturilor.

Electrificarea căilor ferate ar permite creșterea, de trei ori, a vitezei de deplasare a trenurilor și reducerea cheltuielilor de întreținere cu 25-30 la sută.

„Calculule noastre reactualizate: aproximativ 415 milioane de dolari costă proiectul

de electrificare a Căii Ferate a Moldovei, deci 1450 de kilometri. Se poate de adăugat încă 250 de milioane, costul locomotivelor. Odată cu electrificarea și modernizarea Căii Ferate, practic restructurarea totală a infrastructurii Căii Ferate, se poate ajunge ca și în Franța”, a comunicat Vitalie Strună, directorul general al ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Infrastructura Căii Ferate nu a fost reabilitată de mai mult de 15 ani. Pe unele porțiuni sînt restricții de viteză chiar și de 40 de kilometri la oră. Pentru a electrifica rețeaua de căi ferate urmează a fi modernizată infrastruc-

tura actuală. Potrivit unor calcule, proiectul poate fi implementat în cel mult doi ani, în cazul în care autoritățile vor găsi finanțare.

În Moldova există 1450 de kilometri de cale ferată, dintre care 400 de kilometri necesită urgent reparații capitale. De asemenea, CFM planifică să construiască linia de cale ferată Mărculești - Soroca, cu o lungime de 54 de kilometri, costurile căreia se ridică la aproximativ 150 de milioane de dolari. Noul traseu va permite scurtarea distanței de ocolire a regiunii din stînga Nistrului.

Start pentru cereri: Fermierii pot depune dosarul pentru a primi subvenții. Vezi ce acte sînt necesare

Fermierii pot depune cereri pentru a primi subvenții de la stat. Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură va recepționa actele pînă pe 31 octombrie. Autoritățile promet că termenul de examinare a dosarelor nu va depăși zece zile calendaristice.

Banii sînt destinați achitării dobînzilor pentru creditele acordate agricultorilor, dar nu mai mult de 150 de mii de lei pentru fiecare împrumut. Din acești bani vor fi plătite și primele de asigurări. Totodată, fermierii pot să-și asigure producția de calamități naturale, dar și animalele, în cazul unor epidemii.

Sînt subvenționate și plantațiile multianuale. Astfel, în cazul sădrii livezilor de meri, compensarea din Bugetul de stat va constitui între 10 mii și 80 de mii de lei pentru un hectar. Pentru plantațiile de vișini, cireși, cași, piersici și nectarini, subvențiile variază între 10 mii și 20 de mii de lei la hectar. Cîte 10 mii de lei vor primi agricultorii care plantează coacăză, zmeură, căpșuni și alte culturi. Pentru vița de vie, soiurile de masă, fermierii vor avea de la stat 30 de mii de lei pe hectar, și 50 de mii de lei pentru cele tehnice.

Construcția serelor va fi subvenționată în proporție de 40-50 la sută, iar pentru achiziționarea echipamentelor de irigare, compensarea va fi de 25-40 la sută din preț, dar nu mai mult de 500 de mii de lei pentru o unitate.

Dosarul pentru obținerea subvențiilor trebuie să conțină o cerere-tip, planul de afaceri pentru 3 ani și certificatul care confirmă că fermierul nu are datorii față de bugetul de stat și local. Mărimea fondului de subvenții, în acest an, este de 400 de milioane de lei.

Raport: Șomajul în rîndul tinerilor a înregistrat o creștere

Tinerii din întreaga lume sînt profund îngrijorați de lipsa perspectivelor de a găsi locuri de muncă și consideră că investițiile sînt necesare în acest domeniu. Aceasta este concluzia ultimului Raport mondial al Tineretului, lansat de către Națiunile Unite.

Potrivit raportului, în urma crizei economice globale, nivelul șomajului în rîndul tinerilor a înregistrat o creștere anuală record în 2009, ceea ce înseamnă că aproximativ 75,8 milioane de tineri au rămas fără un loc de muncă.

„Tinerii își cer drepturile. Toți membrii ONU trebuie să se adune și împreună să sprijinim noul contract social pentru o creștere economică în condițiile de încadrare în muncă. Să începem cu tineretul”, a spus Secretarul General al ONU, Ban Ki-moon.

La baza acestui raport stau opiniile mai multor tineri din întreaga lume, care au fost rugați, prin intermediul Internetului, să scrie despre experiența lor și să propună recomandări pentru încadrarea în cîmpul muncii.

Raportul arată că tinerii sînt preocupați de calitatea și importanța educației lor.

Alte subiecte de interes au fost vulnerabilitatea la locul de muncă, migrația forței de muncă, căsătoriile tîrzii, decalajul între oraș și sat, precum și discriminarea pe criterii de vîrstă, sex și rasă.

• La solicitarea cititorilor

Garanții și compensații salariaților care studiază

Regulamentul cu privire la acordarea unor garanții și compensații salariaților care îmbină munca cu studiile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 435 din 23.04.2007, stabilește garanții și compensații acordate salariaților care învață cu succes, fără scoatere din activitate, în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate, în învățământul postuniversitar specializat (masterat), în instituțiile de învățământ secundar profesional (școli profesionale, școli de meserii), în instituțiile de învățământ secundar general (gimnazii, licee, școli medii de cultură generală), la secțiile serale și fără frecvență.

Regulamentul menționat se referă la următoarele garanții și compensații pentru salariații studioși. Astfel, de garanții și compensații beneficiază salariații care învață

cedii de odihnă anuale înainte de expirarea termenului de 6 luni de muncă în unitatea respectivă. La cererea salariatului, concediile anuale de odihnă pot fi anexate la concediile suplimentare acordate salariaților. De garanții și compensații beneficiază și salariații trimiși la studii de către angajator, precum și cei înmatriculați din proprie inițiativă, care prezintă adeverințe (invitații), eliberate de instituția respectivă de învățământ, în modul stabilit de Ministerul Educației și Tineretului.

Pentru salariații care îmbină munca cu studiile în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate se stabilește durata redusă a timpului de muncă de 35 ore pe săptămână. Salariații înscriși la examenul de admitere în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate beneficiază

susținerea proiectului (tezei) de licență și a examenelor de licență, pentru susținerea tezei de master sau lucrării (proiectului) de diplomă și examenelor de absolvire sunt suportate, în mărime deplină, de unitatea în care sunt angajați, la prezentarea documentelor de călătorie.

Salariații care își fac studiile în învățământul postuniversitar specializat (masterat) beneficiază anual, în timpul studiilor, de un concediu suplimentar, cu o durată de până la 35 de zile calendaristice, păstrându-li-se 75 % din salariul mediu la locul de muncă de bază. Pentru pregătirea și susținerea tezei de master persoanele respective beneficiază de un concediu suplimentar plătit, cu o durată de până la 90 de zile calendaristice, păstrându-li-se 75 % din salariul mediu la locul de muncă de bază. Cheltuielile de deplasare tur-retur, o dată pe an, cu transportul feroviar și transportul auto public (cu excepția taximetrelor), a salariaților care își fac studiile în învățământul postuniversitar specializat la instituția de învățământ în care își fac studiile sunt suportate, în mărime deplină, de unitatea în care sunt angajați, la prezentarea documentelor de călătorie.

Salariații care îmbină munca cu studiile în instituțiile de învățământ secundar profesional (școli profesionale, școli de meserii) beneficiază anual de un concediu suplimentar, cu o durată de până la 35 de zile calendaristice, pentru a se pregăti și a susține colocviile și examenele, păstrându-li-se 75% din salariul mediu la locul de muncă de bază. Cheltuielile de deplasare tur-retur, o dată pe an, cu transportul feroviar și transportul auto public (cu excepția taximetrelor), a salariaților care îmbină munca cu studiile în instituțiile de învățământ secundar profesional la instituția de învățământ în care își fac studiile, pentru susținerea colocviilor și examenelor, sunt suportate, în mărime deplină, de unitatea în care sunt angajați, la prezentarea documentelor de călătorie.

Pentru persoanele care își fac studiile în gimnaziile, liceele și școlile medii de cultură generală, în timpul anului de studii, săptămâna de muncă se reduce cu o zi de muncă sau cu numărul de ore de muncă corespunzător unei zile de muncă (din con-

ținutul săptămânii). În timpul anului de studii persoanele menționate sunt eliberate de la muncă pentru o perioadă de cel mult 36 zile de muncă sau pentru numărul de ore de muncă corespunzător acestor zile. Pentru timpul eliberării de la muncă, persoanelor sus-numite li se plătește 50 la sută din salariul mediu. Dacă persoanele care își fac studiile în gimnaziile, liceele, școlile medii de cultură generală nu pot folosi regulat zile libere din cauza condițiilor de producție (caracterul sezonier sau mobil al muncii etc.), administrația unității are dreptul să le ofere salariaților zilele libere cumulate în altă perioadă a anului, cu o intensitate mai mică a procesului de producție, respectându-se cerințele referitoare la reducerea săptămânii de muncă cu o zi de muncă sau cu numărul de ore de muncă corespunzător unei zile de muncă (din conținutul săptămânii).

În timpul anului de studii persoanele menționate sunt eliberate de la muncă pentru o perioadă de cel mult 36 zile de muncă sau pentru numărul de ore de muncă corespunzător acestor zile.

Pentru timpul eliberării de la muncă, persoanelor sus-numite li se plătește 50 la sută din salariul mediu.

În timpul anului de studii, la cererea salariaților care își fac studiile în gimnaziile, licee și în școlile medii de cultură generală, administrația unității le poate oferi suplimentar, fără a aduce prejudicii activității de producție, una sau două zile libere săptămânal, fără menținerea salariului. În perioada susținerii examenelor de absolvire, salariații care își fac studiile în gimnaziile, licee și în școlile medii de cultură generală beneficiază de un concediu suplimentar, cu o durată de până la 30 de zile calendaristice, cu păstrarea a 75% din salariul mediu la locul de muncă de bază. În perioada susținerii examenelor de promovare salariații care învață în gimnaziile, licee și în școlile medii de cultură generală beneficiază de cel mult 10 zile libere, cu păstrarea a 75% din salariul mediu la locul de muncă de bază, din conținutul numărului total de zile libere. Persoanele care studiază în mod individual și sunt admise la examenele de absolvire a gimnaziului, liceului, școlii medii de cultură generală beneficiază de un concediu suplimentar, cu o durată de până la 30 de zile calendaristice, cu păstrarea a 75% din salariul mediu la locul de muncă de bază.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

? Am înaintat unei autorități de stat o petiție în care am solicitat mai multe informații de ordin public care mă interesau. La câteva întrebări nu mi s-a răspuns pe motiv că informațiile solicitate constituiau secret de stat. Nu am fost satisfăcut de răspunsul primit. Pentru a readresa o nouă petiție, vreau să știu care informații nu constituie secret de stat.

Radu Bălan,
mun. Chișinău

Potrivit articolului 8 din Legea cu privire la secretul de stat, nu se atribuie la secret de stat și nu pot fi secretizate informațiile privind:

a) faptele de încălcare a drepturilor și libertăților omului și ale cetățeanului;

b) starea mediului înconjurător, calitatea produselor alimentare și a obiectelor de uz casnic;

c) accidentele, catastrofele, fenomenele naturale periculoase și alte evenimente extraordinare care periclitează securitatea cetățenilor;

d) starea sănătății populației, nivelul ei de trai, inclusiv alimentația, îmbrăcămintea, deservirea medicală și asigurarea socială, indicatorii sociodemografici;

e) starea sănătății persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică;

f) faptele de încălcare a legii de către autoritățile publice și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora;

g) starea reală de lucruri în domeniul învățământului, culturii, comerțului, agriculturii și al ordinii de drept.

Nu se atribuie la secret de stat și nu pot fi secretizate și alte informații, conform legislației naționale și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că se interzice secretizarea informațiilor în cazul în care aceasta ar putea limita accesul la informațiile de interes public, s-ar putea răsfriinge negativ asupra realizării programelor de stat și de ramură ale dezvoltării sociale-economice și culturale sau ar putea reține concurența dintre agenții economici.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(februarie 2012, nr. 5(408))

Citații în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bogdanova Tatiana, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chișinău, str. Renașterii nr. 4, apt. 23, pentru data de 29 februarie 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bogdanov Anatolie privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Aliona Miron

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Melin Joseph Marcel Albert, a.n. 01.10.1953, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu nr. 22, apt. 245, pentru data de 12 martie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Melin Natalia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Ludmila Ous

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Intertrancar”, IDNO-1005600052180, cu sediul în mun. Chișinău, str. Petru Zadnipro nr. 4/1, apt. 63, pentru data de 13 martie 2012, ora 16.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Ghervas-Petrol” privind încasarea datoriei.

Judecător

Ion Bulhac

în instituțiile de învățământ din Republica Moldova acreditate în condițiile legii. De garanții și compensații beneficiază salariații la obținerea, pentru prima dată, a studiilor de nivelul respectiv. Salariaților care își fac studiile la o instituție de învățământ, pentru a obține a doua sau a treia specialitate (profesie), li se pot acorda anumite garanții și compensații în modul prevăzut de contractul colectiv sau de cel individual de muncă. În contractul colectiv de muncă și în convențiile colective pentru salariații menționați mai sus pot fi prevăzute garanții și compensații suplimentare din conținutul mijloacelor unității. Administrația tuturor unităților, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, este obligată să acorde salariaților garanțiile și compensațiile stabilite.

Salariaților care își fac studiile fără scoatere din activitate li se pot acorda, la cerere, concedii de odihnă anuale până la începutul studiilor în instituțiile respective de învățământ. Salariaților nou-angajați care își fac studiile fără scoatere din activitate li se pot acorda, la cerere, con-

cedii de odihnă neplătite, cu o durată de până la 15 zile calendaristice. Salariaților care își fac studiile în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate li se acordă concedii suplimentare plătite (păstrându-li-se 75% din salariul mediu la locul de muncă de bază):

a) pentru sesiunea de reper, executarea lucrărilor de laborator și susținerea colocviilor și examenelor - până la 30 de zile calendaristice anuale;

b) în perioada susținerii examenelor de licență sau examenelor de absolvire - până la 30 de zile calendaristice;

c) pentru elaborarea și susținerea proiectului (tezei) de licență, tezei de master sau lucrării (proiectului) de diplomă - până la 90 de zile calendaristice.

Cheltuielile de deplasare tur-retur, o dată pe an, cu transportul feroviar și transportul auto public (cu excepția taximetrelor), a salariaților la instituția de învățământ în care își fac studiile pentru susținerea sesiunii de reper, executarea lucrărilor de laborator, susținerea colocviilor și examenelor, precum și în cazul deplasării pentru

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Roșcan Ion, domiciliat: Chișinău, bdul Mircea cel Bătrîn nr.24, apt. 87, IDNP-2002048030377, pentru data de 1 martie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4, sala 8) în calitate de reclamant (apelant) unde va avea loc examinarea cauzei civile în ordine de apel la acțiunea lui Fomov Sergiu către Roșcan Ion privind încasarea împrumutului. Apelant, achitați taxa de stat în sumă de 1046 lei.

Judecător

N. Budăi

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentanților: SRL „Prezent Desing”, II „Bunescu Serghei” și cet. Burlea Angela, pentru data de 22 februarie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pârți unde va avea loc examinarea cauzei civile a SRL „Tuna Plastic” privind anularea actului juridic.

Judecător

I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului II „Cucoș Maria-Comerț”, pentru data de 15 februarie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 221) în calitate de pârți unde va avea loc examinarea cauzei civile a SA „Intermediar” privind declararea nulității contractului.

Judecător

A. Us

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rusu Sergiu, pentru data de 24 februarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea reclamantei Vatriei Iulia privind suplinirea acordului tatălui la perfectarea pașaportului copilului și ieșirea acestuia peste hotarele țării.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cassa Panca”, pentru data de 29 februarie 2012, ora 10.15, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea SRL „Vagamex” privind încasarea datoriei și a prejudiciului material.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Verega Grigore, Lelenco Vitalie, pentru data de 5 martie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Eremia Alexandru privind încasarea prejudiciului material în urma accidentului rutier.

Judecător

V. Efras

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Condrățchi Boris Pavel, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Frumoasa nr. 17, pentru data de 12 martie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 38) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea lui Calinev Iurie privind încasarea datoriei.

Judecător

Ecaterina Palanciuc

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Morari Marin, a.n. 1988, cu ultimul domiciliu cunoscut: șos. Hîncești nr. 70/3, apt. 27, mun. Chișinău, pentru data de 15 martie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Caraman Alexandru privind încasarea împrumutului.

Judecător

D. Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Agrocom Spic” SRL, pentru data de 15 martie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de SRL „Chimagromarketing” privind încasarea datoriei.

Judecător

Garri Bivol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Drozd Iurie, cu ultimul domiciliu cunoscut: Chișinău, str. Nucarilor nr. 50, pentru data de 26 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Platon Alexandru privind restituirea datoriei.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Drozd Iurie, cu ultimul domiciliu cunoscut: Chișinău, str. S. Lazo nr. 26, apt. 29, pentru data de 26 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Platon Alexandru privind restituirea datoriei.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cotorobai Ala, pentru data de 27 februarie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pârți în cauza civilă nr. 2-1188/2012 intentată de Zaițev Veaceslav către Cotorobai Ala și ÎMGFL nr. 16 privind recuperarea prejudiciului.

Judecător

Galina Moscalciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Setinvest Consulting”, pentru data de 27 februarie 2012, ora 16.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pârți în cauza civilă nr. 2-1230/2012 intentată de Leporda Elizaveta către OCT mun. Chișinău, BC „Investprivatbank” SA, SRL „Setinvest Consulting”, SC „Crasigal” privind înregistrarea dreptului de proprietar.

Judecător

Galina Moscalciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alspav Prim”, IDNO 1005600013530, cu sediul în mun. Chișinău, str. Ioan Pelivan nr. 17/4, pentru data de 6 martie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 605) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de FPC „MGM” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

Natalia Simciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ursu Sergiu Pavel, pentru data de 12 martie 2012, ora 8.40, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pârți în cauza civilă nr. 2-1579 intentată de Hâncu Lilian privind încasarea sumei.

Judecător

Galina Moscalciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Celpan Olga, pentru data de 13 martie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pârți în cauza civilă nr. 2-1299/2012 intentată de Celpan Serghei privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Galina Moscalciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Meriacre Nicolae, pentru data de 19 aprilie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 613) în calitate de pârți în cauza civilă nr. 2-625/2012 intentată de ÎCS „Easy Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

Svetlana Balmuş

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cîmpu Serghei Ion, pentru data de 17 februarie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Solonari Nicolai Nicolai privind dobîndirea dreptului de proprietate asupra automobilului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Gheorghe Gorun

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Șuşu Vladimir, Șuşu Alexei, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, bdul Moscova nr. 20/3, pentru data de 28 februarie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de CCL-48 privind încasarea datoriei.

Judecător

Aliona Miron

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Techno Welt”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Titu Maiorescu nr. 13, apt. 23, pentru data de 14 martie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea lui Gusarenco Stepan privind recunoașterea tranzacției de vânzare-cumpărare și dreptului de proprietate.

Judecător

Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Constantinica Anatolie, născut la 18.05.1980, pentru data de 15 martie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea cet. Țebenco Ecaterina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Postică Veaceslav, domiciliat: mun. Chișinău, or. Cricova, str. Miorița nr. 93, pentru data de 3 aprilie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea cet. Corolețchi Viorica privind încasarea sumei.

Judecător

Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cuțar Elena, născută la 23.06.1975, pentru data de 3 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea CC „Aqua Trade” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Aga Victor, pentru data de 2 aprilie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Bogaciuc Nicolae privind încasarea sumei.

Judecător

Iurie Potînga

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Chimir-Com” SRL în calitate de pârți, pentru data de 23 februarie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SRL „Dec-Trans Grup” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Șargarovschii Zinaida, pentru data de 28 februarie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 27) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Șargarovschii Serghei privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ion Druță

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cojocari Grigore, în calitate de pârți, pentru data de 5 martie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Cojocari Viorica privind recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ și retragerea vizei de reședință.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Danilov Anatolie, pentru data de 12 martie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Danilov Natalia privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător

S. Teleucă

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și a Regulamentului privind modul de promovare în serviciu al procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat la ședința din 07.02.2012 (Hotărîrea nr.12 - 31/12) concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de:

- procuror în Procuratura raionului Taraclia - 1 funcție;
- procuror în Procuratura raionului Edineț - 1 funcție;
- procuror în Procuratura raionului Ialoveni - 1 funcție.

Termenul de aplicare pentru candidații la funcțiile de procuror enumerate – 09 martie 2012.

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26)

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Di Venuto (Fonari) Galina, pentru data de 12 martie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de SC „Servcomloc” privind încasarea datoriei.

Judecător

S. Teleucă

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cebotari Vasile, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Belgrad nr. 60, pentru data de 12 martie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pârți în cauza civilă la acțiunea cet. Lisnic Marcelia privind încasarea pensiei de întreținere.

Judecător

Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Gac Vladimir, Gac Natalia, pentru data de 19 martie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pârți unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SRL „Tantas” privind încasarea pagubei.

Judecător

Ecaterina Silivestru

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mija Valeriu, pentru data de 22 martie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pârți unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de ÎCS „Easy Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

Ecaterina Silivestru

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Culizmin Alexandru, născut pe 14 august 1971, pentru data de 27 februarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Ciocan Oleg privind revinderea posesiei.

Judecător

Vladislav Clima

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tomșa Mihail, c/p-2000047010673, domiciliat: mun. Chișinău, str. Voluntarilor nr. 16, apt. 814, pentru data de 29 februarie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pârți în cauza civilă la cererea cet. Tomșa Svetlana privind partajul investițiilor comune.

Judecător

Ion Bulhac

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mironaș Victor, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Ștefan cel Mare nr. 3, apt. 57, pentru data de 22 februarie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Rotari Aliona privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

S. Procopciuc

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Culcișchii Serghei, pentru data de 29 februarie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 11) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de SA „Red Nord-Vest”, Dondușeni, privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Oxana Banari

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Calugher Nadejda, domiciliată în satul Jora de Jos, Orhei, pentru data de 1 martie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et. 2) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Calugher Nicolae privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Veronica Cupcea

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea cet. Luchian Viorica, a.n. 23.01.1966, domiciliată: satul Bardar, Ialoveni, pentru data de 1 martie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (Ialoveni, str. Prieteniei nr. 4, bir. 15) în calitate de pârți în cauza civilă intentată de Luchian Grigore privind partajarea averii comune în devălmășie.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Sciastlivii

Aniversări

Vladimir LAVRIC,
doctor în drept, conferențiar universitar,
Facultatea de drept, USM – 80 de ani

Mult stimat domnule Vladimir Lavric,

De o semnificație aparte sînt aceste zile pentru dumneavoastră, deoarece marcați frumoasa sărbătoare a sufletului – aniversarea de 80 de ani. Este un prilej de a vă adresa un sincer și cald mesaj de felicitare pentru tot ceea ce reprezentați.

Știm că ați reușit să cuceriți prin ceea ce sînteți, iar bunătatea sufletului, dragostea față de oameni și de muncă, inteligența, amabilitatea și onestitatea sînt doar cîteva dintre acele calități care vă înobilează distinsa personalitate.

De asemenea, mai știm că ați depus o muncă titanică pe tărîmul profesional, care s-a soldat cu cele mai frumoase rezultate, și împreună cu pasiunea pentru drept, pe care ați insuflat-o fiecărui discipol al dumneavoastră, au contribuit la formarea unor specialiști de excepție.

Și dacă orice aniversare constituie un prilej pentru a rezuma ceva, cu siguranță putem afirma că dumneavoastră aveți ce pune pe cîntarul realizărilor astfel încît să tragă greu.

Ajuns aici, la acest frumos popas aniversar, avem certitudinea că trăiți sentimentul profunde satisfacții pentru ceea ce ați realizat, iar urările noastre de bine, sperăm să vă întregască această frumoasă sărbătoare.

Vă dorim multă sănătate, fericire, bucurii de la cei dragi inimii și să nu vă depărtați, nici de acum înainte, de acel ideal al profesiei, care a devenit expresia sufletului dumneavoastră.

La mulți ani!

Lidia BULGAC,
judecător, CA, Chișinău – 55 de ani

Mult stimată doamnă Lidia Bulgac,

Fie ca această zi, de o semnificație aparte pentru dumneavoastră, să vă insuflă și mai mult dorința de a trăi frumos viața, de a crea lucruri deosebite, astfel încît să atingeți cele mai înalte culmi de revelație sufletească. Să vă păstrați deosebitele calități cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu, iar anii care se vor perinda, de acum încolo, să vă aducă multă sănătate, clipe enorme de fericire și bucurii nenumărate de la cei dragi sufletului.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Oxana Chisari-Lungu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Natalia Untila**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Oxana Eșanu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Octavian Cazac**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Galina Stratulat**, judecător, CSJ; **Maria Guzun**, judecător, CA, Chișinău; **Liliana Catan**, judecător, CA, Chișinău; **Luiza Gafton**, judecător, Botanica; **Nadejda Mazur**, judecător, Centru; **Elena Grumeza**, judecător, Bălți; **Tatiana Troianovschi**, judecător, Orhei; **Maria Malanciuc**, președintele Judecătoriei Ungheni; **Corina Bucătaru**, judecător, Dubăsari; **Vasile Ignat**, judecător, CSJ; **Dorel Musteață**, judecător, Anenii Noi; **Ion Cotea**, judecător, Cahul; **Iurie Țimbalari**, judecător, Dondușeni; **Sergiu Balaban**, judecător, Hîncești; **Ivan Ghilaș**, judecător, Șoldănești.

Mult stimată omagiată, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători
că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.**

Zahărul este la fel de nociv ca țigările

Zahărul este o otravă, iar comercializarea lui ar trebui reglementată la fel ca și cea a țigărilor sau a alcoolului, spun oamenii de știință.

Specialiștii americani de la Universitatea California avertizează că un consum ridicat de produse care conțin zahăr este responsabil pentru dezvoltarea unor boli, precum obezitatea, cancerul, problemele hepatice sau chiar cele de inimă. Mai mult, ei spun că zahărul contribuie anual la producerea a 35 de milioane de decese, motiv pentru care, comercializarea lui ar trebui reglementată.

Autorii studiului au afirmat că o cantitate mică de zahăr nu creează probleme, însă consumul excesiv omoară lent. Totodată, ei au avertizat că obezitatea a devenit o problemă mai mare decît malnutriția și că zahărul nu este vinovat doar pentru îngrășarea oamenilor, ci și pentru producerea anumitor schimbări la nivelul metabolismului, precum dezechilibrele hormonale. Afecțiunile provocate de zahăr sînt si-

milare cu cele provocate de alcool (despre care autorii ne amintesc că este distilat pornind de la lichide cu conținut mare de zahăr).

Specialiștii consideră că informarea copiilor cu pri-

vire la importanța unei diete sănătoase și a exercițiilor fizice nu este de ajuns, motiv pentru care se impune o reglementare a comercializării zahărului și a produselor care îl conțin. În studiu se

recomandă dublarea taxelor la băuturile răcoritoare, interzicerea vinderii lor către minori și instituirea de reguli mai stricte privind amplasarea automatelor de dulciuri și răcoritoare în școli.

Află patru „minciuni” despre lactate

Consumul de brînză și iaurt este indicat dimineața sau laptele conține amidon și te ajută să slăbești sînt două dintre miturile legate de lactate. Iată, însă, care este adevărul.

1. Laptele dietetic (0,1% grăsime) conține amidon – fals.

Laptele este similar de la o marcă la alta, prin conținutul în grăsimi, lipide și glucide. Acesta nu conține nici un pic de amidon.

2. Laptele favorizează scăderea în greutate – fals.

Dacă într-o dietă incluzi laptele pe lîngă alte produse pe care trebuie să le consumi într-o zi, acesta nu favorizează scă-

derea în greutate.

3. În cura de îngrășare se recomandă orice tip de brînză – fals.

Numai brînză grasă este opțiunea pentru cura de îngrășare, deoarece conține mai multe calorii.

4. Consumul de brînză, lapte și iaurt este indicat dimineața – fals.

Deoarece sînt destul de ușor de digerat și ajută la tranzitul intestinal, în special iaurtul, acestea pot fi consumate în orice moment al zilei.

Caleidoscop

Mitul despre dauna bucatelor prăjite s-a dovedit a fi fals

Bucatele prăjite nu sînt periculoase pentru inimă dacă sînt preparate în ulei de măsline sau de floarea soarelui. La această concluzie au ajuns cercetătorii Universității Autonome din Madrid (Autonomous University of Madrid). Specialiștii nu au depistat un risc sporit de boli cardiovasculare sau cazuri de deces timpuriu la persoanele care folosesc aceste tipuri de ulei.

Însă, ei subliniază că aceste concluzii nu sînt valabile și pentru grăsimile de origine animală (untul, slîcina de porc) și cele artificiale (margarina). Potrivit specialiștilor, prăjitul în ulei este considerat nu tocmai benefic pentru sănătate, deoarece în timpul prăjirii produsele îmbibă grăsimea și ele devin mai calorice. Asemenea bucate pot contribui la mărirea tensiunii arteriale și ridicarea nivelului de colesterol „rău” în sînge.

Savanții au urmărit, pe parcursul a 11 ani, 40 757 de spanioli cu vîrsta cuprinsă între 29 și 69 de ani.

„Este important de reținut că rezultatele acestor investigații au fost obținute în țările din regiunea mediteraneană, de aceea ele nu pot fi aplicate și vizavi de alte state”, a menționat principalul nutriționist al Fondului Cardiologic

Britanic, Victoria Taylor. Potrivit sursei citate, indiferent de metodele de preparare a bucatelor, trebuie de micșorat consumul produselor cu conținut înalt de grăsimi, deoarece aceasta poate cauza obezitatea (factor de risc pentru dezvoltarea bolilor cardiace).

Studiu: Rasismul este cauzat de un coeficient de inteligență scăzut

Un studiu realizat de Universitatea Brock din Ontario sugerează că persoanele rasiste au un coeficient de inteligență scăzut, iar conservatorii sînt mai puțin inteligenți decît liberalii.

Studiul, publicat de revista Psychological Science, arată că există o legătură strînsă între rezultate slabe la testele de I.Q. în copilărie și dezvoltarea prejudecăților și adoptarea politicilor conservatoare la vîrsta de adult.

I.Q.-ul este un scor determinat de teste standardizate și este considerat un indicator pentru nivelul de inteligență, deși este contestat în anumite cercuri de psihologi.

Coordonatorul studiului susține că acesta relevă un cerc vicios periculos: oamenii cu un coeficient de inteligență redus tind să graviteze în jurul ideologiilor conservatoare, care impun rezistența la schimbare și nasc prejudecăți rasiste sau de alte feluri.

Atracția, susține Hodson, vine de la faptul că aceste abordări conservatoare sînt bine structurate și ordonate și fac mai ușoară înțelegerea unei lumi complicate, care poate crea confuzie într-o minte mai puțin abilă.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-sef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 22472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.

Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 6 sp